

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН
ТАЙЛАНГИЙН АУДИТЫН ШИЙДВЭРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Зөрчлийн утга	Аудитын шийдвэр	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин /Мөнгөн Дүн сая.төг/	Төлөвлөлт			Хийгдэх ажил
				Хүрэх түвшин	Хариуцах нэгж	Хугацаа	
Тайлант онд Чандмань сумын ОНХС-аас худалдан авсан 15.5 сая төгрөгийн хөрөнгийг НББ-д давхар бүртгэсэн	Албан шаардлага	Нягтлан бодох бүртгэлээс хассан байна	15.5	-	Чандмань ЗДТГ-н дарга, Нягтлан бодогч	15/10/2021	Хариутай албан бичиг өгөх
Халиун сумын СХС-гийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн тоног төхөөрөмжөөс 12,881.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө дутагдсан бөгөөд 6 иргэнд эзэмшүүлсэн гэх боловч гэрээгүй, төлбөргүй авахгүйгээр 5 жил ашиглуулсан байна.	Албан шаардлага	Түрээсийн төлбөр авна	12.9	1. Халиун сумын Засаг даргад зөрчил арилгах талаар албан тоот явуулах. 2.Эзэмшүүлсэн 6 иргэнтэй гэрээ байгуулан түрээсийн төлбөр авах	Халиун сумын Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	15/10/2021	Халиун сум руу албан бичиг явуулах
Аймгийн ЗДТГ-ын дансанд бүртгэлтэй 92,000.0 мянган төгрөгийн өртөг бүхий орон сууц нь "Хүрийн овоо" ХХК-ны нэр дээр бүртгэлтэй байна.	Албан шаардлага	Эзэмшигчийг шилжүүлэн авсан байна	92	Үл хөдлөх хөрөнгийн гэрчилгээг аймгийн ЗДТГ нэр дээр шилжүүлнэ.	ЗДТГ-н дарга, Нягтлан бодогч	15/10/2021	

Сумдын ОНХС-гийн хөрөнгөөр хийгдсэн 135,875.5 мянган төгрөгийн том оврын ковш, олон үйлдэлт тракторууд ашиглагдахгүй /эвдэрсэн/, 506,051.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг хувь хүмүүст харилцан адилгүй гэрээ /төлбөртэй, төлбөргүй/ байгуулан ашиглуулж байгаа, иргэд олон нийт хөрөнгийн үр өгөөжийг тэгш хүртэхгүй байна.	Албан шаард-лага ОНХС-аар хийгдсэн хөрөнгийн ашиглалтын гэрээг шинэчлэн хийх		506.1	Төсвийн үр ашгийг дээшлүүлэхийн тулд гэрээг шинэчлэн хийж, түрээсийн төлбөр авна.	Холбогдох сумдын ТЕЗ, шууд захирагч нягтлан бодогч нар	15/10/2021	Бигэр, Бугат, Дарив, Жаргалан Төгрөг, Чандмань сумдад гэрээг шинэчлэн хийж ашиглалтыг сайжруулах албан бичиг, Мөн эвдэрсэн ашиглалтгүй байгаа хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэх- Баян уул Төгрөг Хөхморьт сумдад
Сумдын СХС-гийн хөрөнгөөр 2015 онд хийгдсэн 138,132.2 мянган төгрөгийн оёдлын болон ахуйн үйлчилгээний тоног төхөөрөмж ашиглагдахгүй 6 жил болсон ба 36,597.1 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж ашиглагдаж байгаа боловч гэрээгүй, төлбөргүйгээр ашиглуулж байна.	Албан шаард-лага	СХС-ийн хөрөнгийн эргэн төлөлт	138.1	Ашиглалтгүй байгаа тоног төхөөрөмжийг гэрээгээр олгон төлүүлэх	Холбогдох сумдын ТЕЗ, шууд захирагч нягтлан бодогч нар	15/10/2021	Алтай, Баянуул, Бигэр, Бугат, Дарив, Жаргалан, Төгрөг, Халиун Цээл сумдад албан бичиг явуулах
Тайлант онд удирдлагын буруутай шийдвэрээс болж ажлаас халагдсан ажилтанд 56,648.3 мянган төгрөгийн нөхөн төлбөрийг төсвөөс олгосон, өмнөх оны Шүүхийн шийдвэрийн авлага 222,819.3 мянган төгрөгийг барагдуулахаар ямар нэгэн арга хэмжээ авч ажиллаагүй байна.	Албан шаард-лага	Шүүхийн шийдвэрийн авлага 50 хувь барагдсан байна.	279.4 сая төгрөг	139.7 сая төгрөг болгох. Албан бичиг авлагатай бүх газарт явуулах	Шууд захирагч, нягтлан бодогч нар	15/10/2021	Баян-уул, Бугат, Дэлгэр, Жаргалан, Тонхил, Халиун, Чандмань. Баянтоорой, Есөнбулаг, Аймгийн ЗДТГ, ИТХ, ОНӨГ, Алтай чуулга, ГХБХБГ, НҮГ, Ойн анги, Спорт хороо
Төсөвт байгууллагууд нь он дамжсан олон жилийн насжилттай, төлөгдөхгүй байгаа 248,458.0 мянган төгрөгийн, эзэн холбогдогч тодорхойгүй 5,064.2 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдэл байна.	Албан шаард-лага	Холбогдох байгууллагад авлагыг 50 хувь бууруулах албан бичиг явуулах	253.5	126.7	Авлагатай шууд захирагч, нягтлан бодогч	15/10/2021	Аймгийн Засаг даргын албан даалгавар гаргах, Авлагатай байгууллагад авлага барагдуулах хариутай бичиг явуулах

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нэгтгэсэн тайланд 7 орон нутгийн өмчит ААТҮГ-уудын 2020 онд орлогыг 199,438.1 мянган төгрөгөөр дутуу оруулсан, зардлыг 53,215.4 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн, алдагдал нийт дүнгээрээ 252,653.8 мянган төгрөгөөр өссөн байна.	Зөвлөмж	ТӨҮГ-ийн тайлант үеийн ашиг, алдагдал	Алдагдал-252.6 сая төгрөг байна	Алдагдал буурсан байна.	ОНӨГ-ын дарга, мэргэжилтэн, ОНӨҮГ-ын дарга, нягтлан бодогч нар	15/09/2021	Үнэ тарифт өөрчлөлт оруулж орлого нэмэгдүүлэх, Ажлын байрны шинжилгээ хийлгэж орон тоо бүтцийг шинэчлэх, НББББ-ийг болосруулах, ашиглалтгүй үндсэн хөрөнгийг шийдвэрлэх арга хэмжээ авна.
Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийг үзэхэд газрын төлбөрийг 58,606.0 мянган төгрөгөөр, үл хөдлөх хөрөнгийн албан татварыг 43,171.8 мянган төгрөгөөр нийт 101,778.8 мянган төгрөгөөр тасарсан. Аудитаар татварын бааз суурийг хамруулж үзээгүй тул орлого тасарсан үндэслэлийг тодорхойлох боломжгүй байлаа	Албан шаардлага	Орлогын нэр төрлийн биелэлт	101.8	100 хувь	Татварын хэлтэс, төсвийн орлого хариуцсан мэргэжилтэн	15/10/2021	Албан даалгаварт тусгасан

Шилэн дансны цахим хуудсанд 150 мэдээлэл оруулахаас 43 мэдээллийг хугацаа хоцорч мэдээлсэн, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн шийдвэрүүдийг 11 сард буюу хугацаа хоцорч оруулсан, худалдан авах ажиллагааны тайланг дутуу мэдээлсэн, Засаг даргын 12 Б захирамжийг мэдээлээгүй, худалдан авах ажиллагаанд хийсэн аудитын тайлан, дүгнэлт болон бусад хяналт шалгалтын дүнг мэдээлээгүй, аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайланг мэдээлээгүй.	Албан шаардлага	Шилэн дансанд байрлуулах мэдээлэл 100 хувь мэдээлэгдсэн байна.	90 хувь	100 хувь	Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын алба	15/10/2021	Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын албанаас улирал бүр хяналт тавьж ажиллах
Төсөвт байгууллагууд 2020 оны жилийн эцсийн татварын тодорхойлолтоор 285,433.2 мянган төгрөгийн дутуу, 994,098.6 мянган төгрөгийн илүү төлөлт татварын цахим системд бүртгэлтэй байна	Зөвлөмж	Татварын цахим системийн бүртгэлийг, тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулах	аймгийн төвийн шууд харьцагч байгууллагуудын 2020 оны жилийн эцсийн татварын тодорхойлолтоор 285.4 сая төгрөгийн дутуу, 994.1 сая төгрөгийн илүү төлөлт	Жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангаар гарсан татварын өр авлага нь Татварын цахим системээс гарсан тодорхойлолттой таарч байх	Татварын хэлтэс	15/09/2021	Татварын хэлтэст албан бичиг явуулах
Төсөвт байгууллагуудын 2020 оны халаалтын тооцоог тулган баталгаажуулахад 136,535.39 мянган төгрөгийг дулаан үйлдвэрлэгч компаниудад илүү төлсөн байна.	Зөвлөмж	0	136.5	0	Санхүү төрийн сангийн хэлтэс	15/09/2021	Тухайн үед халаалтын хугацааг аймагийн Засаг даргын захирамжаар сунгасан.
ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагууд нь /хавсралтад заасан/ аудитын шийдвэрийг хэрэгжүүлээгүй байна.	Албан шаардлага	Аудитын шийдвэр хэрэгжинэ	1	0	Санхүү төрийн сангийн хэлтэс	30/05/2021	Байгууллагын даргад албан бичиг хүргүүлэх

Сумдын ЗДТГ дээр бүртгэлтэй малыг тулган баталгаажуулахад 322,178.3 мянган төгрөгийн малжуулалтын гэрээний хугацаа дууссан, сунгагдаагүй, 42,600.6 мянган төгрөгийн мал өгсөн боловч гэрээ байгуулаагүй, 20,081.1 мянган төгрөгийн мал бодитоор байхгүй, гэрээний хугацаа дууссан байхад 15,350.0 мянган төгрөгийн малын үнийг мөнгөөр төлөөгүй, НББ-ээс зөрүүтэй 26,870.0 мянган төгрөгийн мал байна	Зөвлөмж	Нягтлан бодох бүртгэлд бүрэн тусгасан байна	Сумдын ЗДТГ-т бүртгэлтэй малыг тулган баталгаажуулахад гэрээний хугацаа дууссан, сунгагдаагүй, гэрээ байгуулаагүй, бодитоор байхгүй, гэрээний хугацаа дууссан, мөнгөөр төлөгдөөгүй, НББ-ээс зөрүүтэй байна	Нягтлан бодох бүртгэлд бүрэн тусгасан байна	Холбогдох сумдын ТЭЗ, шууд захирагч нягтлан бодогч нар	15/09/2021	Баян-Уул, Бигэр, Бугат, Дарив, Тайшир, Төгрөг, Халиун, Цээл, Шарга, Эрдэнэ, Есөнбулаг сумдын гэрээний хугацаа дууссан, Гэрээ байгуулаагүй Баян-Уул, Бигэр, Дарив, Тонхил, Халиун, Цээл, Эрдэнэ, мал дутагдсан Бигэр, Бугат, Цогт, Цээл, Шарга, гэрээний хугацаа дууссан төлөөгүй Бугат, малын тоо зөрүүтэй Хөхморьт, НББ-ээс Жаргалан зөрүүтэй

Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сан

ОНХС-гийн хөрөнгөөр хийгдсэн ажлуудаас 48000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг нягтлан бодох бүртгэлд тусгаагүй.	Албан шаардлага	Нягтлан бодох бүртгэлд тусгана.	48	Хөхморьт сумд гаргасан 30.0 төгрөгийн худгыг НББ-д бүртгэх, Усан спортын төвийн гадна талын шугам сүлжээний зургын 18.0 сая төгрөгийг усан спортын төвд орлого авах	Хөхморьт сумын ЗДТГ-ын дарга, нягтлан бодогч	15/10/2021	
"Соёл амралтын хүрээлэнд морин тойруулга, алсыг харагч суурилуулах" ажлын гэрээг гүйцэтгэгчийн санал болгосон үнээс 1.5 сая төгрөгөөр илүү байгуулсан.	Албан шаардлага	Давтан гаргахгүй байх	1.5	Ийм зөрчил гараагүй байх	Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн хэлтсийн дарга, Хөрөнгө оруулалтын мэргэжилтэн	15/10/2021	Газрын харилцаа барилга хот байгуулалтын газарт албан бичиг явуулах

"Соёл амралтын хүрээлэнд морин тойруулга, алсыг харагч суурилуулах" ажлын гэрээний дагуу 2021 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар 33,662.7 мянган төгрөгийн алдангийг тооцож төлүүлээгүй байна.	Албан шаардлага	Алданги төлүүлэх	33.7	Шүүхэд шилжүүлж алдангийг төлүүлэх	Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн хэлтсийн дарга, Хөрөнгө оруулалтын мэргэжилтэн	15/10/2021	Шүүхэд шилжүүлэх
"Соёл амралтын хүрээлэнд морин тойруулга, алсыг харагч суурилуулах" ажлын гэрээний хугацаа дууссан бөгөөд нэмэлт гэрээ хийгээгүй байхад одоог хүртэл газар дээр ажил огт хийгдээгүй байна.	Албан шаардлага	Мөнгийг ОНХС д оруулсан байна.	263	Шүүхэд шилжүүлж шийдвэрлүүлнэ.	Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн хэлтсийн дарга Ж.Мөнхцэцэг, ХО-ын мэргэжилтэн Д. Наранбадрах	15/10/2021	Шүүхэд шилжүүлэх
ОНХС-гаас 2,939,303.0 мянган төгрөгийн гүйлгээг и баримтгүйгээр хийсэн байна.	Зөвлөмж	ОНХС болон ОНХО лалтаар хийгдсэн ажилд е-баримт авна	2939.3	Төрийн сангийн төлбөр тооцоо хийхдээ Е-БАРИМТгүй гүйлгээ хийхгүй байх	Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн хэлтсийн дарга, Хөрөнгө оруулалтын мэргэжилтэн	15/09/2021	
Хэрэгжсэн төсөл арга хэмжээнээс 263.0 сая төгрөгийн 1 ажилд захиалагчийн хяналт тавьж ажиллаагүй	Зөвлөмж	Захиалагчийн хяналтыг тавьж ажиллах	263.0 сая төгрөгийн 1 ажилд захиалагчийн хяналт тавиагүй	Захиалагчийн хяналтыг тавьж ажиллана.	Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн хэлтсийн дарга, Хөрөнгө оруулалтын мэргэжилтэн	15/09/2021	Газрын харилцаа барилга хот байгуулалтын газарт албан бичиг явуулах

ХЯНАСАН:
 САНХҮҮ, ТӨРИЙН САНГИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
 ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Х.БААТАРЗОРИГ

БОЛОВСРУУЛСАН:
 ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙ НЯГТЛАН БОДОГЧ Т.ЭНХЦЭЦЭГ